

Bildande av naturreservatet Häggsta i Köpings kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Häggsta.

För att tillgodose och uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *Reservatsföreskrifter*).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård (bilaga 2).

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

1. avverka, gallra, röja, så, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd, eller på annat sätt skada eller flytta levande eller döda träd och buskar,
2. bedriva verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden (t.ex. att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, borra, dämna, nydika, rensa dike, utfylla, tippa, anordna upplag, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan markbearbetning),
3. uppföra byggnad eller annan anläggning (t.ex. vindkraftverk, mast, spång, mark- eller luftledning, stängsel eller annan hägnad),

4. anlägga väg, stig, led, campingplats eller uppställningsplats för fordon, släp, båtar eller andra farkoster,
 5. framföra och ställa upp motordrivet fordon och släp,
 6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
 7. utfodra vilt
 8. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer.
- Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:
9. sätta upp tavla, skylt, affisch eller permanent markera spår.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser i terrängen,
2. iordningställande och underhåll av anordningar för besökare som syftar till att tillgängliggöra och underlätta allmänhetens tillträde till området, såsom, leder, spänger, rastplatser och informationstavlor,
3. lövgynnande skötselåtgärder, såsom friställning, utglesning, luckhuggning, ringbarkning, röjning och inhägnande av yngre lövträd,
4. skötselåtgärder såsom friställning, ringbarkning, randbarkning av enstaka träd, röjning eller markstörning, i syfte att gynna värdefulla trädindivider eller skyddsvärda arter,
5. bekämpning av invasiva eller främmande arter,
6. begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av granbarkborre genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet,
7. åtgärder för att återskapa en naturlig hydrologi, såsom igenläggning av diken,
8. dokumentation och uppföljande undersökningar av mark- och vattenförhållanden, flora och fauna, naturvårdande åtgärder samt åtgärder för friluftslivet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att inom reservatet:

1. gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fasta naturföremål såsom berghällar och stenblock,
2. bryta kvistar, fälla eller skada levande eller döda träd och buskar,
3. plocka, gräva upp eller skada svampar, lavar, mossor, örter eller andra växter, med undantag för plockning av enstaka exemplar. Bär och matsvamp får plockas för husbehov,
4. insamla insekter eller andra ryggradslösa djur, med undantag för enstaka individer för artbestämning. Dessa får dödas och tas med ut ur reservatet,
5. framföra och ställa upp motordrivet fordon och släp.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. sätta upp tavla, skylt, affisch eller permanent markera spår,
7. utföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för

1. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som har stöd av B-föreskrifterna,
2. att bedriva jakt inom ramen för jaktlagstiftningen samt framföra motordrivet mindre fordon i terrängen för uttransport av fälld björn, älg, hjort eller vildsvin, förutsatt att detta kan ske utan markskador,
3. jakträttsinnehavare att sätta upp snitslar fram till och markera jaktpass. Jaktpass och markeringar som inte längre används ska tas bort,
4. jakträttsinnehavare att underhålla befintliga jakttorn samt kvista eller röja sly upp till 8 cm i diameter i marknivå för underhåll av befintliga sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
5. jakträttsinnehavare att uppföra jakttorn på ny plats eller kvista eller röja sly för nya sikt- eller skjutgator vid jaktpass efter samråd med naturreservatsförvaltare,

6. att markägaren, eller den markägaren uppdrar åt, bekämpar invasiva eller främmande arter efter samråd med naturreservatsförvaltaren,
7. röjning av sly och grenar som förhindrar underhåll och skötsel av jordbruksdiken och åkermark,
8. att utföra åtgärder som erhållit tillstånd från Länsstyrelsen i enlighet med A- eller C- föreskrifterna,
9. röjning av buskar och sly upp till 8 cm i diameter i marknivå, kring fornborgen - fornlämning (Fornreg L2003:7036) för att synliggöra vallar och andra typiska strukturer. Åtgärden får endast utföras på vallar och med som mest två meter på vardera sida om vallarna, samt i området innanför den inre ringvallen.

Länsstyrelsen erinrar om att föreskrifterna under C, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet,
- skydda och bevara de värdefulla naturtyper som förekommer inom området, såsom barrnaturskog, lövrik barrskog och sumpskog,
- bevara biologisk mångfald som är knuten till naturskogsartade barrskogsmiljöer med strukturer som gamla träd, död ved och mindre våtmarker,
- inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald vidta lämpliga åtgärder för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att:

- inte tillåta skogsbruk eller andra exploaterande verksamheter,
- större delen av området lämnas i huvudsak för fri utveckling,
- skötselåtgärder bedrivs i vissa delar, för att påskynda bildandet av viktiga substrat/strukturer och efterlikna naturliga processer.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Häggsta
Kommun	Köping
Lägesbeskrivning	1 km nordost om Kindbro
Mittkoordinater	6605911, 556761 (Sweref 99 TM)
Fastigheter	Köping Häggsta 1:1

Ägandeförhållanden
Förvaltare
Areal

privat markägare
Länsstyrelsen i Västmanlands län
ca 32 hektar varav 31 hektar
produktiv skogsmark

Beskrivning av området

Häggsta är ett varierat barrskogsområde strax öster om Odensvi kyrka i Köpings kommun. Området utgörs av ett höjdparti med småskaliga växlingar mellan blockiga moränryggar och mellanliggande sänkor som till stor del omges av öppnare jordbruksmarker och Kölstaåns dalgång. Tallen dominerar på de högre liggande delarna medan granen lokalt tar över i lägre terräng. Lövträdsinslaget utgörs i den centrala delen mest av björk medan inblandningen av asp är tydligare i perifera delar i söder. Fuktigare stråk domineras av frodig alsumpskog.

Inom området förekommer både slutna samt flerskiktade skogsmiljöer med stort inslag av äldre barrträd. Döda träd förekommer rikligt både efter sentida barkborreangrepp och äldre lågor. De stora ansamlingarna av nedfallna murknande trädstammar i den blockiga småkuperade terrängen gör delar av området svårframkomliga. Ett stort antal skyddsvärda arter som hör till naturskogaartade miljöer trivs i området, såsom vedtrappmossa, rynkskinn, brandticka och kandelabersvamp.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Häggsta består huvudsakligen av gammal skog med höga naturvärden. Barrblandskog med en medelålder på 130 år dominerar men mindre delar utgörs även av andra naturtyper såsom lövrik barrskog, lövsumpskog samt mindre våtmarker. Skogsmiljöerna är varierade med träd i olika åldrar, stort inslag av gamla träd samt många döda och nedfallna trädstammar. Under de senaste åren har skogarna ändrat karaktär som en följd av sentida granbarkborreangrepp. Från att ha varit relativt slutna har stora delar fått ett öppnare och luckigare trädskikt där en stor del av den gamla granen dött och nu bidrar till stora mängder död ved i olika nedbrytningsstadier och form. Större delen av området har inte påverkats av något modernt skogsbruk vilket har lett till att skogarna har behållit och kunnat utveckla miljöer och strukturer som återfinns i naturskogar såsom olikåldrighet, flerskiktning, gamla

träd och död ved. Äldre barrträd, död ved och opåverkad hydrologi är prioriterade strukturer.

I området finns ett stort antal skyddsvärda arter, huvudsakligen kryptogamer (svampar, lavar, mossor samt fräken- och ormbunksväxter), som är knutna till de naturskogsartade miljöerna och deras strukturer. Som exempel förekommer på den liggande döda veden vedtrappmossa, rynkskinn, kötticka och ullticka. I området förekommer även flera krävande arter knutna till äldre lövträd såsom rävticka, veckticka och kandelabersvamp som alla lever på död aspved. I sumpskogarna breder en frodig skogmarksflora ut sig på den fuktiga marken med rika förekomster av ormbunkar och andra fuktälskande växter. Hydrologin bedöms i stort vara opåverkad med strukturellt varierad miljöer som sedimenttytor, starrtuvor, sockelbildande lövträd och inslag av död ved.

Delar av området är sedan tidigare utpekade i Skogsstyrelsens naturvärdesinventeringar, i form av två nyckelbiotoper och två naturvärden. Den mindre våtmarken Fänsmyren är klassad med högt naturvärde i Länsstyrelsens våtmarksinventering. Naturreservatet ligger nära två befintliga naturreservat; Tängsta och Gunnarbovallen, vilket skapar ett kluster av skog med höga naturvärden något som stärker bevarandevärdet och naturvårdsnyttan.

De ovan beskrivna bevarandevärdena skulle påverkas negativt och endast ha begränsad möjlighet att finnas kvar om skogsbruksåtgärder eller annan exploaterande verksamhet bedrivs i området.

Länsstyrelsens bedömning

Motiv till naturreservat

Häggsta är en mycket värdefull naturmiljö med stor betydelse för den biologiska mångfalden. Miljöerna har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk, exploatering, eller annan påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas. Utifrån ovanstående och i dialog med fastighetsägaren har naturreservat bedömts vara den lämpligaste skyddsformen.

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får ett mark- eller vattenområde förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Länsstyrelsen har bedömt att det är ett angeläget allmänt intresse att det här berörda området långsiktigt bevaras och skyddas, med dess arter och livsmiljöer.

För att dessa intressen ska kunna säkerställas måste inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden införas. Rätt att uppföra vissa typer av anläggningar och vidta vissa skötselåtgärder krävs också för att såväl natur- som friluftslivsvärden ska kunna säkras långsiktigt. Länsstyrelsen kan endast åstadkomma detta genom en reservatsbildning.

Agenda 2030, miljökvalitetsmål och ekosystemtjänster

Bildandet av naturreservatet är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, Agenda 2030, samt är en del av uppfyllandet av de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Bildandet av naturreservat inverkar på flera ekosystemtjänster. Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänster som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald och störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster som är kopplade till skogsbruk.

Intresseprövning

Att bevara det här berörda området, med ingående arter och miljöer, utgör ett angeläget allmänt intresse som motiverar en inskränkning i den enskildes förfoganderätt. Länsstyrelsen har, i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

De föreskrifter som omfattas av kravet på konsekvensutredning har bedömts få så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser

att Länsstyrelsen, i enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredningar vid regelgivning, bedömt att det saknats skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Andra sakförhållanden

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 och 4 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdet, och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Området berörs inte av någon koncession eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information Länsstyrelsen inhämtat från Bergsstaten.

Redogörelse för ärendet

Ärendets gång

Naturvärdena vid Häggsta dokumenterades första gången i samband med Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering år 1997 då två områden pekades ut som nyckelbiotop och två områden som naturvärden. Länsstyrelsen inventerade därefter naturvärden i området vid tre olika tillfällen, senast år 2023. I samband med en avverkningsanmälan i de yttre delarna av området under år 2024 togs en kontakt med markägarna som visade sig vara intresserade av att skydda större delen av området formellt som naturreservat.

Under början av 2025 värderades området och i slutet av samma år kunde en överenskommelse om intrångsersättning slutas mellan parterna.

Samråd

Samråd har enligt 25, 25 a resp. 25 b § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Köpings kommun, Skogsstyrelsen resp. Sveriges geologiska undersökning, samt enligt 26 § nämnda förordning med Naturvårdsverket.

Remiss

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken har, i enlighet med 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., förelagts att inom en tid av en månad yttra sig över förslaget till

beslut om bildande av naturreservatet Häggsta. Förslaget till beslut har därutöver sänts på remiss till ett flertal berörda myndigheter och organisationer.

Remissyttranden samt Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Yttranden har inkommit från Västmanlands orienteringsförbund, Skogsstyrelsen, Köpings kommun, Naturskyddsföreningen i Köping Arboga Kungsör samt markägarna Jan Andersson, Magnus Andersson, Carl-Fredrik Andersson. Sveriges geologiska undersökning har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Både Skogsstyrelsen, Köpings kommun och Naturskyddsföreningen i Köping Arboga Kungsör har meddelat att de ser positivt på förslaget. Skogsstyrelsen har framhållit att det är positivt att de hänsynskrävande biotoper som förekommer i området i form av nyckelbiotoper och objekt med naturvärden nu får ett formellt skydd. Köpings kommun lyfter även områdets betydelse som en plats för rekreation och friluftsliv. Västmanlands orienteringsförbund har meddelat att de inte har något att erinra mot förslaget.

Markägarna Magnus Andersson och Carl-Fredrik Andersson har inkommit med önskemål om att stavningen på naturreservatet ska vara Häggsta. Markägare Jan Andersson har lämnat synpunkter på texter i skötselplan som har beaktats. Angående önskemålet att byta stavning på naturreservatet så har Länsstyrelsen kulturmiljölagens (1988:950) bestämmelser om god ortnamnsed att förhålla sig till. Detta innebär att namn som godkänts av Lantmäteriet ska i statlig och kommunal verksamhet användas i sin godkända form. Då Lantmäteriets i sitt kartmaterial har stavningen Häggsta är det den stavningen som kommer användas.

Efter remissen har Länsstyrelsen även gjort några mindre justeringar av redaktionell karaktär.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken, under vissa förutsättningar, meddela dispens från föreskrifter som den har

meddelat för ett naturreservat. Kontakta Länsstyrelsen för mer information.

Annan lagstiftning

Inom naturreservatet gäller även annan lagstiftning, till exempel bestämmelser om, terrängkörning, artskydd och fornlämningar. Den som vill genomföra en åtgärd inom området kan behöva tillstånd eller dispens med anledning av dessa bestämmelser. Kontakt bör tas med Länsstyrelsen innan en åtgärd genomförs.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning (Bärgslagsbladet och Arboga Tidning) samt i Västmanlands läns författningssamling i enlighet med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Beslutet i sin helhet finns tillgängligt hos Länsstyrelsen, Västra Ringvägen 1, Västerås och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Acko Ankarberg Johansson med naturvårdshandläggare Jacob Rudhe som föredragande. I den slutliga handläggningen har även länsråd Stefan Renlund, enhetschef Mårten Berglind och chefsjurist Louise Klofelt medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan med kartbilaga
3. Överklagandehänvisning

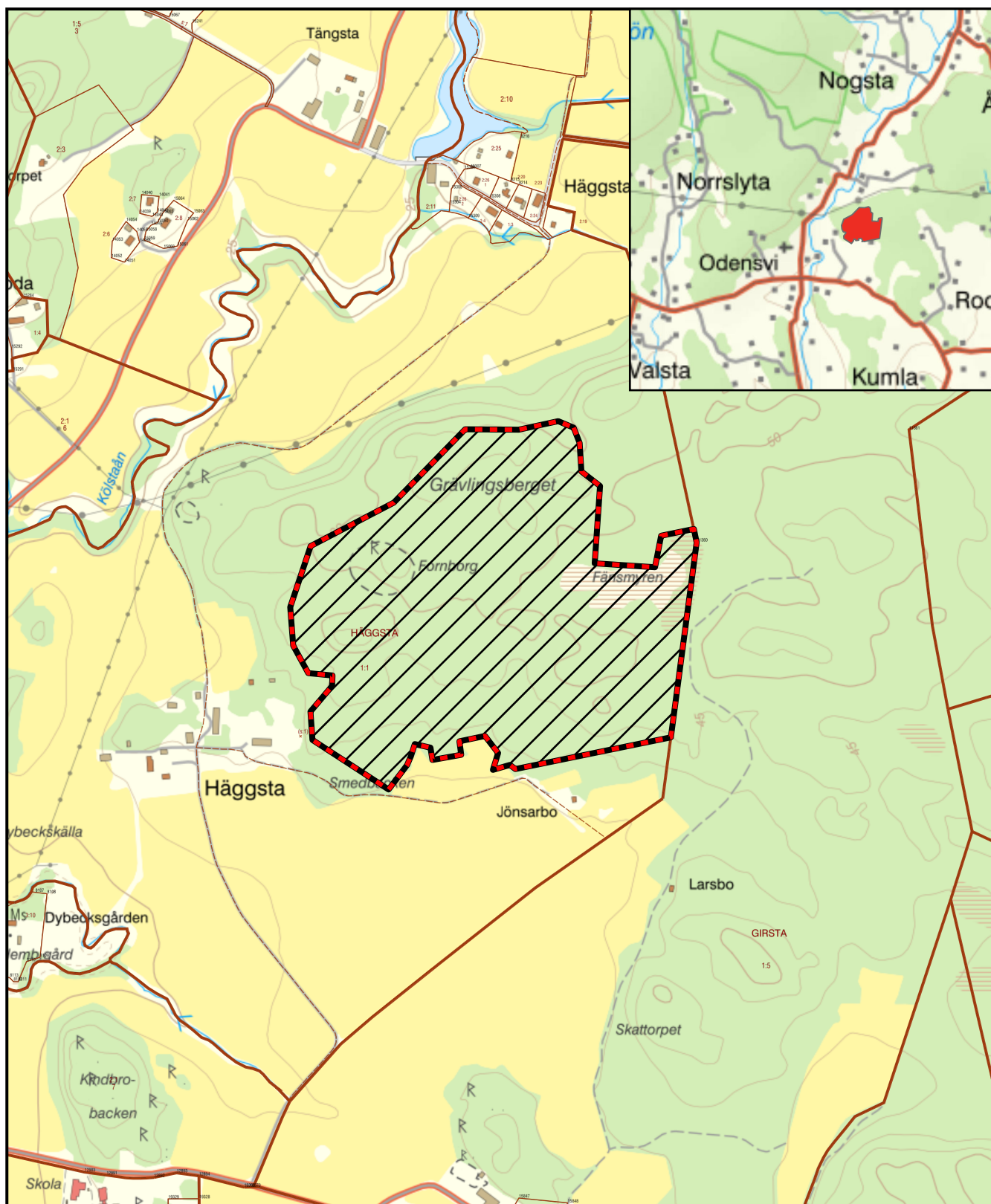

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Beslutskarta

Bilaga 1

Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om bildande av
naturreservat Häggsta
Diarienummer:
5421-2023, 2026-08-17

 Naturreservat Häggsta

Skala 1:10 000

0 100 200 meter

© Länsstyrelsen Västmanlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Skötselplan för naturreservatet Häggsta i Köpings kommun

Fotograf: Tommy Pettersson

Innehåll

BESKRIVNINGSDDEL	3
Syftet med naturreservatet.....	3
Uppgifter om naturreservatet	3
Beskrivning av området	4
Topografi, geologi och hydrologi.....	4
Mark- och vattenanvändning.....	6
Biologiska bevarandevärden	6
Kulturarhistoriska bevarandevärden	10
Intressen för friluftsliv.....	11
PLANDEL.....	12
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	12
Övergripande bevarandemål.....	12
Skötselområde 1: Gammal barrblandskog ca 28 ha	13
Skötselområde 2: Yngre barrblandskog, ca 1 ha.....	15
Skötselområde 3: Fänsmyren och angränsande sumpskogar, ca 3 ha	16
Hydrologisk återställning.....	18
Friluftsliv	19
Invasiva främmande arter.....	19
Granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare	19
Uppföljning och tillsyn.....	20
Uppföljning av skötselåtgärder	20
Uppföljning av bevarandemål	20
Tillsyn	20
Kostnader och finansiering.....	20
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	20
Referenser	21
Övriga källor	22
Bilaga	22

BESKRIVNINGSDDEL

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och tillgodose behov av områden för friluftslivet,
- skydda och bevara de värdefulla naturtyper som förekommer inom området, såsom barrnaturskog, lövrik barrskog och sumpskog,
- bevara biologisk mångfald som är knuten till naturskogsartade barrskogsmiljöer med strukturer som gamla träd, död ved och mindre våtmarker,
- inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald vidta lämpliga åtgärder för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att:

- inte tillåta skogsbruk eller andra exploaterande verksamheter,
- större delen av området lämnas i huvudsak för fri utveckling,
- skötselåtgärder bedrivs i vissa delar, för att påskynda bildandet av viktiga substrat/strukturer och efterlikna naturliga processer.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Häggsta
Kommun	Köping
Lägesbeskrivning	1 km nordost om Kindbro
Mittkoordinater	6605911, 556761 (Sweref 99 TM)
Fastigheter	Köping Häggsta 1:1
Ägandeförhållanden	privat markägare
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Areal	ca 32 hektar varav 31 hektar produktiv skogsmark

Naturtyper (Enligt nationell marktäckedata 2023):

Tallskog	3 ha
Granskog	17 ha
Barrblandskog	6 ha
Lövblandad barrskog	4 ha
Triviallövskog på våtmark	2 ha

Beskrivning av området

Häggsta är ett varierat barrskogsområde strax öster om Odensvi kyrka i Köpings kommun. Området utgörs av ett höjddparti med småskaliga växlingar mellan blockiga moränryggar och mellanliggande sänkor som till stor del omges av öppnare jordbruksmarker och Kölstaåns dalgång. Tallen dominerar på de högre liggande delarna medan granen lokalt tar över i lägre terräng. Lövträdsinslaget utgörs i den centrala delen mest av björk medan inblandningen av asp är tydligare i perifera delar i söder. Fuktigare stråk domineras av frodig alsumpskog.

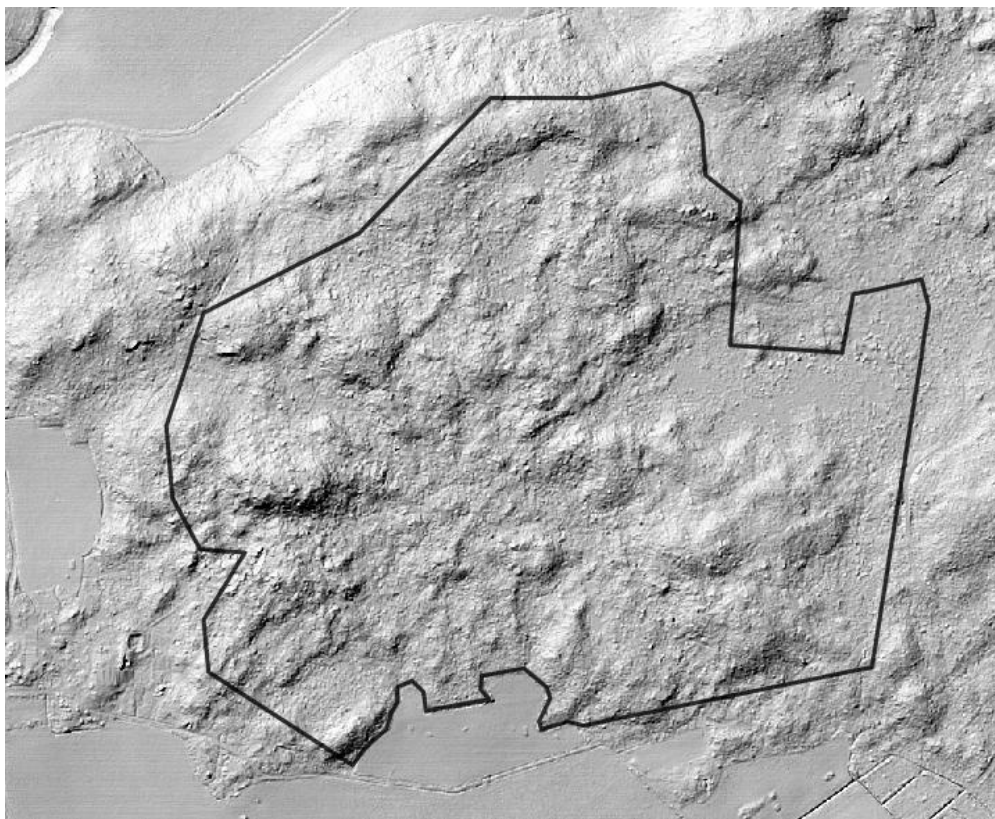
Inom området förekommer både slutna samt flerskiktade skogsmiljöer med stort inslag av äldre barrträd. Döda träd förekommer rikligt både efter sentida barkborreangrepp och äldre lågor. De stora ansamlingarna av nedfallna murknande trädstammar i den blockiga småkuperade terrängen gör delar av området svårframkomliga. Ett stort antal skyddsvärda arter som hör till naturskogaartade miljöer trivs i området, såsom vedtrappmossa, rynkskinn, brandticka och kandelabersvamp.

Topografi, geologi och hydrologi

Häggstas lägsta punkt är cirka 38 meter över havet och den högsta punkten, som ligger relativt centralt, är på drygt 58 meter över havet. Området är måttligt kuperat och berggrunden utgörs huvudsakligen av sur granit samt mindre delar av granodiorit-granit. Delar av terrängen är blockrik och lokalt storblockig. Området överlagras huvudsakligen av sandig morän. I nordöstra delen förekommer mindre partier med tunt och osammanhängande jordtäcke, där berggrunden ligger blottad eller nära markytan. I den östra delen finns mindre områden med kärrtorv och i den södra delen förekommer glacial lera.

Figur 1. Äldre tallskog på blockrik moränmark med rik förekomst av moss- och lavbevuxna block. Trädsiktet domineras av tall med inslag av gran.

Figur 2. Höjdmodell över naturreservatet Häggsta avgränsad med svart linje. © Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Området saknar större sjöar eller vattendrag. Hydrologin präglas i stället av mindre fuktstråk, sumpskogar och kärr som förekommer i anslutning till svackor och lågpunkter. Den största våtmarken är Fänsmyren i den östra delen, där även en mindre naturlig skogsbäck rinner söderut och bildar våtar samt fuktiga kantzoner. Lokalt förekommer i området källpåverkade partier med ytligt grundvatten, vilka skapar ett stabilt mikroklimat för sumpskogar och mossrika miljöer vilket gynnar fuktkrävande arter. Förekomsten av diken bedöms vara mycket begränsad vilket gör att områdets naturliga vattenflöden och markfukt bevaras.

Mark- och vattenanvändning

Historisk markanvändning

Området har historiskt varit skogs- och utmark till Häggsta gård samt ett antal mindre torp. Trädskiktet var historiskt glesare vilket flera av områdets spärrgreniga tallar vittnar om. Därutöver förekommer enstaka döda enar i området som även dom tyder på en öppnare bestandsstruktur. Fänsmyren var historiskt en öppen våtmark som med största sannolikhet slåttrades. Våtmarksmiljön har under de senaste årtiondena växt igen med klen klibbal.

Historiska kartor antyder att viss påverkan genom skogsbruk förekommit, då skogen periodvis framstår som något glesare än idag. Detta kan kopplas till tidigare plockhuggning som sannolikt bedrivits inom stora delar av området, samt mer omfattande utglesningar i ytterkanterna. Påverkan är tydligast i den norra delen, där trädskiktet är något yngre och i genomsnitt 60 år. Trots denna brukningspåverkan bedöms området kontinuerligt ha haft någon form av trädskikt, och någon större omvandling till öppen mark eller kalmare har inte skett. Den sammanhängande skogs- och våtmarksstrukturen har därmed i huvudsak bibehållits över tid. Inga äldre kartor indikerar att området skulle varit något annat än skogsmark.

Nuvarande mark- och vattenanvändning

Marken är privatägd och inget omfattande skogsbruk eller annan exploaterande verksamhet har bedrivits under de senaste årtionden.

Biologiska bevarandevärden

Häggsta utgörs huvudsakligen av gammal barrblandskog men inkluderar även andra naturtyper såsom lövrik barrskog, lövsumpskog, mindre våtmarker och fuktstråk. Skogsmiljöerna har en låg eller obefintlig påverkan från modernt skogsbruk, vilket har lett till att skogarna har bevarat och utvecklat

strukturer som återfinns i naturskogar såsom olikåldrighet, flerskiktning, gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier. Den låga påverkan och långa kontinuiteten har särskilt gynnat vedlevande svampar och andra arter knutna till död ved. Mängden död ved har dessutom ökat efter senare års angrepp av granbarkborre, vilket i delar har bidragit till större inslag av färsk död ved. Äldre barrträd, grova lövträd, död ved och opåverkad hydrologi är prioriterade strukturer.

Figur 3. Område med äldre asp i den sydvästra delen av naturreservatet.

I sydvästra delen finns partier med högre koncentration av äldre asp, inklusive förekomst av död aspvod, vilket gynnar specialiserade vedlevande arter. Även i brynzoner och fuktigare sänkor förekommer lövrikare miljöer med björk, asp och inslag av ädellöv. I fuktigare områden är lövträden ofta smala medan de i kantzoner, exempelvis mot åkermark, kan bilda grova aspdungar. Lövträden, särskilt grova aspar och askar, bör stå relativt fria från konkurrerande gran för att bevara ljusvariation och markflora. Inom området förekommer ett antal mindre sumpskogsområden som domineras av klibbal men även tall, gran och enstaka ask förekommer i trädskiktet. I de blötaste delarna är skogen långsamt växande med klensam diametrar och trädhöjder som sällan överstiger 16 meter. Många alar står på höga socklar med typisk vegetationszonering. En hel del döda trädstammar, både liggande och stående, och annan död ved finns spridda över ytan, vilket skapar livsmiljöer för många fuktkrävande arter. På marken förekommer bland annat praktmossor och rik fuktkänslig flora.

Från Fänsmyren rinner vattnet vidare in i ett sumpskogsområde som längst i söder smalnar av till en mindre skogsbäck/dike. I sumpskogsområdet förekommer många kläna lövträd, ofta stående döda eller döende, med rik förekomst av vedsvampar. Marken är mycket fuktig och hyser flera arter av fuktkrävande mossor. Dominerande trädslag är klibbal, björk, tall med ett rikt fältskikt av kärlväxter som ormbunkar, fräken *Equisetum* sp., missne, rankstarr, repestarr, mannagräs och topplösa.

Markfloran i barr- och barrblandskogarna präglas huvudsakligen av blåbärsris, med övergångar mot rikare örtrik flora i lägre, flackare delar av terrängen. Området hyser ett stort antal skyddsvärda arter, främst kryptogamer (svampar, lavar och mossor) knutna till naturskogsstrukturer. Arter som vedtrappmossa, rynkskinn, kötticka och ullticka är beroende av död ved. Rävticka och kandelabersvamp är knutna till död aspved, och blomkålssvamp och talticka indikerar hög kvalitet i tallmiljöer. Bland kärlväxterna förekommer krävande arter som knärot, korallrot och dvärghäxört.

Figur 4. Vit vedfingersvamp (*Lentaria epichnoa*), rödlistad som nära hotad (NT).

Delar av området är sedan tidigare utpekade i Skogsstyrelsens naturvärdesinventeringar, med två nyckelbiotoper i väst samt två områden med naturvärden i norr respektive öst. Fänsmyren är klassad med högt naturvärde i Länsstyrelsens våtmarksinventering. Området ligger nära två befintliga naturreservat; Tängsta och Gunnarbovallen, vilket stärker den samlade naturvårdsnyttan.

Tabell 1. Naturvårdsintressanta arter som har påträffats i naturreservatet Häggsta. Kategorier för rödlistade arter (SLU Artdatabanken 2026): CR – Akut hotad; EN – Starkt hotad; VU – Sårbar; NT – Nära hotad; DD – Kunskapsbrist. EU: art utpekad i EU:s art- och habitatdirektiv eller fågeldirektiv. §: fridlyst art. S: signalart enligt Skogsstyrelsen (2023). ma: mindre allmän-sällsynt art.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
KÄRLVÄXTER		
<i>Calla palustris</i>	missne	ma
<i>Carex loliacea</i>	repestarr	ma
<i>Circaea alpina</i>	dvärghäxört	S
<i>Corallorhiza trifida</i>	korallrot	§, S
<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	EN
<i>Goodyera repens</i>	knärot	VU, §
<i>Lycopodium complanatum</i>	plattlummer	S, §
<i>Pyrola chlorantha</i>	grönpyrola	ma
<i>Ulmus glabra</i>	skogsalm	EN
MOSSOR		
<i>Crossocalyx hellerianus</i>	vedtrappmossa	NT
<i>Antitrichia curtipendula</i>	fällmossa	S
<i>Sphagnum wulfianum</i>	bollvitmossa	S
<i>Bazzania trilobata</i>	stor revmossa	S
<i>Buxbaumia viridis</i>	grön sköldmossa	S, §
<i>Liochlaena lanceolata</i>	vanlig rörsvepemossa	S
<i>Nowellia curvifolia</i>	långfliksmossa	ma
<i>Plagiothecium latebricola</i>	alsidenmossa	ma
<i>Pseudobryum cinclidioides</i>	källpraktmossa	S
<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	västlig hakmossa	S
<i>Rhytidiadelphus subpinnatus</i>	skogshaksmossa	S
<i>Sphagnum quinquefarium</i>	kantvitmossa	ma
SVAMPAR		
<i>Lentaria epichnoa</i>	vit vedfingersvamp	NT
<i>Artomyces pyxidatus</i>	kandelabersvamp	NT
<i>Hydnellum aurantiacum</i>	orange taggsvamp	NT
<i>Sparassis crispa</i>	blomkålssvamp	S
<i>Phlebia centrifuga</i>	rynkskinn	NT
<i>Pycnoporellus fulgens</i>	brandticka	S

<i>Inonotus rheades</i>	rävticka	S
<i>Leptoporus mollis</i>	kötticka	NT
<i>Fomitopsis rosea</i>	rosenticka	NT
<i>Fuscoporia viticola</i>	vedticka	S
<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	ullticka	NT
<i>Meruliopsis taxicola</i>	blodticka	S
<i>Porodaedalea chrysoloma</i>	granticka	ma
<i>Porodaedalea pini</i>	tallticka	NT
<i>Fomitopsis pulvinascens</i>	veckticka	NT
<i>Climacocystis borealis</i>	trådticka	S

LAVAR

<i>Felipes leucopellaeus</i>	kattfotslav	NT
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	ma

Kulturarhistoriska bevarandevärden

På ett höjdparti i den västra delen av området finns en fornlämning i form av en fornborg (Fornreg L2003:7036), 110x70 m, begränsad av en inre ringvall och två yttre vallar samt branter, sluttningar och omgivande sankmarker. Inuti borgen är terrängen storblockig med en öppnare ytor. Fornborgen är beväxt med barrträd. I Riksantikvarieämbetets digitala register över lämningar, Fornsök, är fornborgen felplacerad. Den riktiga placeringen är mer i sydväst, ett högre liggande område som med en blockrik rasbrant längs södra kanten. Därutöver finns ett antal lämningar av torp, husgrund samt mindre bebyggelseenhet i områdets utkanter.

Figur 5. Del av den vall med stenar som omgärdar fornborgen.

Intressen för friluftsliv

Naturresevatets utgör ett varierat och spännande skogsområde där besökare kan uppleva orörda skogar och omväxlande miljöer. Området är relativt svårtillgängligt och präglas av varierande topografi. På vissa håll är terrängen storblokkig eller innehåller stora mängder liggande död ved, vilket kan försvåra framkomligheten. Området lämpar sig därför främst för friluftslivsintresserade personer med god skogsvana eller för besökare som söker ett utmanande och spännande skogsområde. Områdets höga biologiska mångfald med en stor rikedom av arter knutna till naturskogar skapar även goda förutsättningar för naturstudier.

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För karta över skötselområden, se bilaga 2.1.

Övergripande bevarandemål

Det övergripande bevarandemålet för Häggsta är att långsiktigt bevara och utveckla ett sammanhängande naturskogsområde med hög biologisk mångfald och naturlig strukturrikedom. Reservatet ska präglas av en varierad skoglig struktur med både äldre och yngre träd i en naturlig blandning av barr- och lövträd. Särskild vikt läggs vid att upprätthålla en hög andel gamla och grova träd samt riklig förekomst av stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier, vilket skapar livsmiljöer för arter knutna till gammal skog och ved.

Naturliga processer som stormfällning, insektspåverkan och successiv föryngring ska forma skogarnas utveckling, vilket ger olikåldrighet samt rikedom av luckor och interna föryngringar. I myrar och sumpskogar ska de hydrologiska förhållandena bevaras intakta, vilket säkerställer livskraftiga populationer av fuktkrävande växter och djur. Arter knutna till gammal skog, död ved och fuktiga miljöer ska ha långsiktigt livskraftiga populationer. Målsättningen är att naturen i huvudsak får utvecklas fritt, med endast småskaliga insatser för att förstärka särskilt värdefulla strukturer eller förhindra att vissa trädslag dominerar på bekostnad av mångfalden.

Figur 6. Blockrikt parti med stora mossbeklädda stenblock och inslag av barrskog.

Skötselområde 1: Gammal barrblandskog ca 28 ha

Beskrivning

Skötselområdet omfattar huvuddelen av naturreservatet och utgörs av gammal barr- och barrblandskog med en medelålder omkring 120–140 år. Skogen är i stora delar olikåldrig och flerskiktad. Tall dominerar på höjdparter och torrare moränryggar medan gran är vanligare i lägre, mer fuktpåverkade delar. Markerna är ofta blockrika, vilket historiskt har begränsat mer rationellt skogsbruk och bidragit till att skogliga kontinuitetsvärden kunnat bevaras. Lövträdsinslaget utgörs i centrala delen mest av björk och växlar mellan sporadiska förekomster till rikare inslag i stråk, medan inblandningen av asp är tydligare i perifera delar i söder och framför allt i västra delen. Även sälg, rönn och klibbal förekommer och utmed kantzonen i sydväst en del ädellövträd, såsom ask och ek. Förekomsten av grova lövträd och död lövved skapar viktiga substrat för vedlevande svampar, insekter och lavar. I brynzoner och mindre luckor bidrar lövträden till ökad ljusvariation och en rikare markflora.

Död ved förekommer i varierande mängd och nedbrytningsgrad, både som stående torrträd och liggande lågor. I vissa blockrika partier finns ansamlingar av murknande stammar som ger området en tydlig naturskogsartad karaktär. Efter granbarkborreangrepp har mängden färsk

död ved ökat lokalt, vilket på sikt breddar mängden substrattyper. Skogens långa kontinuitet och strukturella komplexitet skapar stabila livsmiljöer för kryptogamer och andra arter knutna till gamla träd och död ved.

Figur 7. Parti med gammal, lövrik barrskog dominerad av gran. Liggande och stående död ved förekommer i olika nedbrytningsstadier.

Bevarandemål

Området utgörs av naturskogsartad barrblandskog med naturlig artsammansättning. Trädskiktet ska vara flerskiktat och olikåldrig med naturlig luckdynamik och intern föryngring. Det ska finnas hög andel gamla och grova tallar och granar samt i delar enstaka äldre aspar och björkar. Död ved ska förekomma rikligt i olika nedbrytningsstadier och ge livsmiljöer för vedlevande arter. Lövträden ska bibehållas eller öka i andel för att skapa variation i ljus och markvegetation. Skogen ska i huvudsak utvecklas genom naturliga processer såsom stormfällning, insektspåverkan och successiv självgallring. Arter knutna till gammal barrblandskog, död ved och lövträd ska finnas i livskraftiga bestånd, och hydrologiska förhållanden i fuktiga partier och sumpskogar ska vara opåverkade för att stödja fuktkrävande växter och djur.

Skötselåtgärder

- Området lämnas i huvudsak för fri utveckling.
- Friställning av särskilt värdefulla gamla tallar, aspar och andra lövträd genomförs vid behov för att minska konkurrens och förlänga deras livslängd. Vid åtgärder på äldre träd är ringbarkning att föredra framför fällning. Om träd fälls ska alla träd lämnas kvar på plats. Inga åtgärder sker på gamla träd eller träd med naturvärden.
- Vid behov kan röjning, ringbarkning eller avverkning av yngre gran genomföras i lövrika partier där gran riskerar att dominera på bekostnad av lövträd såsom asp och klibbal. Röjning kan även ske andra i delar av området för att gynna tall och tallföryngring. Röjda/avverkade träd kan lämnas i området.
- Vid behov hängnas yngre asp för att främja nyetablering.

Skötselområde 2: Yngre barrblandskog, ca 1 ha

Beskrivning

Skötselområdet omfattar den norra delen av reservatet där barrblandskogen är yngre, omkring 60 år, och mer tydligt präglad av tidigare skogsbruk i form av plockhuggning och utglesning. Bestånden är mer homogena i ålder och struktur jämfört med övriga delar av reservatet och mängden död ved är generellt låg. Trädsiktet domineras av gran och tall, med ett begränsat inslag av lövträd. Skogen är huvudsakligen enskiktad eller svagt skiktad, och strukturer som gamla träd, grova stammar och luckbildning är sparsamt utvecklade. Området har dock god potential att på sikt utveckla högre naturvärden genom naturlig succession och riktade naturvårdande insatser.

Figur 8. Medelålders barrblandskog med tall och gran på mossrik mark. Död ved förekommer sparsamt.

Bevarandemål

Skötselområdet utvecklas i huvudsak genom naturliga processer till en strukturiert och olikåldrig barrblandskog med naturlig artsammansättning. Trädskiktet ska vara flerskiktat med naturlig för yngning, inslag av luckbildning samt gott om gamla och grova tallar och granar. Mängden död ved ska öka och lövträd bibehållas eller öka för att stärka variationen i ljusförhållanden och markvegetation. På längre sikt bör skötselområdet övergå i skötselområde 1.

Skötselåtgärder

- Röjning, ringbarkning eller avverkning av enstaka granar för att gynna tall och lövträd samt stimulera flerskiktning, luckbildning och olikåldrighet.
- Friställning av enstaka lövträd med god utvecklingspotential för att förstärka lövinslaget och öka variationen i trädskiktet.
- Skapande av död ved genom ringbarkning, högstubbar eller fällning av enstaka träd, med prioritet på tall och gran.

Skötselområde 3: Fänsmyren och angränsande sumpskogar, ca 3 ha

Beskrivning

Skötselområdet omfattar Fänsmyren samt angränsande sumpskogar och fuktstråk. De centrala delarna av myren är öppna eller glest trädbevuxna med klibbal och enstaka tall. Därutöver utgörs skötselområdet av ett sumpskogsområde i Fänsmyrens kantzon och utmed ett mindre vattendrag som rinner söderut ut ur naturreservatet. Tall och klibbal är mest framträdande i området, men andelen gran ökar utmed fastmarkskanten. I de blötaste delarna är skogen långsamt växande med klena stamdiametrar och trädhöjder som sällan överstiger 16 meter. Många lövträd står på höga socklar med typisk vegetationszonering. En hel del döda trädstammar, både liggande och stående, och annan död ved finns spridda över ytan. Död ved, både stående och liggande, förekommer spritt i sumpskogarna. Den fuktiga marken hyser frodig skogsmarksflora med rik förekomst av ormbunkar och andra fuktkrävande växter.

Figur 9. Fänsmyren med klen klibbal som kan avverkas.

Bevarandemål

De centrala våtmarksdelarna på Fänsmyren består av öppen våtmark med intakt hydrologi utan nämnvärt trädskikt. Angränsande sumpskogar består av barr- och blandskog med naturlig artsammansättning där de fuktigaste delarna domineras av klibbal. Miljöerna utgörs av flerskiktad och olikåldrig skog. Död ved ska finnas rikligt i olika nedbrytningsstadier. Trädskiktet ska utvecklas med naturlig föryngring och luckbildning, och skogen ska i huvudsak utvecklas genom naturliga processer såsom vattenfluktuationer, självgallring och insektpåverkan. Arter knutna till våtmarker, sumpskogar och död ved ska finnas i livskraftiga bestånd.

Skötselåtgärder

- På Fänsmyren sker röjning/avverkning av klena träd, framför allt klibbal, i de centrala delarna för att bevara öppna eller glest bevuxna partier. Enstaka träd kan lämnas. Röjningsmaterial lämnas i kantzoner med trädskikt (helst på norra sidan) eller bränns upp. Åtgärden upprepas vid behov.
- Vid behov röjs yngre inväxande gran i sumpskogsmiljöer där granen riskerar att bli dominerande. Vid framtagande av skötselplanen bedöms det dock inte finnas något behov.

- I skötselområdets sydligaste del smalnar sumpskogsområdet av och övergår i en mindre vattenfåra som eventuellt är rensad/rätad. En bedömning görs ifall området är påverkat av markavvattning och om så är fallet genomförs lämplig återställning, såsom återställning av bestämmandesektion eller iläggande av sten i bäckfåran. Vattennivån får inte höjas så mycket att det får negativ påverkan på angränsande fastigheter.

Figur 8. Bild som visar vattendraget som fortsätter söderut ut naturreservatet. Längre bort i bilden breddar sig bäckfåran och övergår i klibbalssumpskog.

Hydrologisk återställning

Beskrivning

Vid framtagandet av skötselplanen har inga diken identifierats. I den sydöstra delen av naturreservat finns dock ett mindre vattendrag som eventuellt är rensat och därmed i behov av återställning. För mer info om denna del, se avsnitt skötselområde 3.

Bevarandemål

Eventuella dikens markavvattnande effekt ska upphöra.

Skötselåtgärder

- Om diken som har en markavvattnande effekt skulle identifieras ska dessa åtgärdas så att större delen av den avvattnande effekten upphör. Detta kan göras med olika metoder som till exempel pluggning eller igenläggning av längre partier av diket.
- Innan åtgärder genomförs måste påverkan på angränsande mark grundligt utredas så att inte åtgärderna innebär påverkan på mark utanför naturreservatet.

Friluftsliv

Bevarandemål

Naturreservatsområdet är tydligt utmärkt i terrängen. Besökare informeras om gällande föreskrifter samt om reservatets naturvärden och har möjlighet att uppleva naturen i alla delar av området.

Skötselåtgärder

- Naturreservatets gräns markeras i terrängen.
- Informationstavlor utplaceras på lämpliga platser förslagsvis enligt karta, bilaga 2.1.
- Om ett behov uppstår kan en markerad led eller en mindre rastplats anläggas,
- Gränsmarkering samt anordningar för friluftslivet underhålls vid behov.

Invasiva främmande arter

Arter som är utanför sitt ursprungliga utbredningsområde, som sprider sig av egen kraft och som hotar att skada ekosystemet ses ofta som invasiva främmande arter. Dylika arter ska bekämpas på lämpligt sätt inom samtliga skötselområden.

Granbarkborre eller annan allvarlig skadegörare

Om det uppstår granbarkborreangrepp som bedöms kunna hota reservatets kontinuitetsberoende naturvärden, får åtgärder vidtas för att minska granbarkborrepopulationen. Förvaltaren gör bedömningen. Granbarkborrepopulationens storlek i området, tillgången på lämpliga yngelsubstrat, situationen i det omgivande landskapet etc. är viktiga faktorer att beakta. Åtgärder som kan övervägas är exempelvis barkning eller rotkapning av vindfällda träd, eller fällande av döda eller döende granar som nyttjas som yngelsubstrat av granbarkborre.

För att åtgärder på stående granar ska övervägas, ska minst 10 träd i en enskild trädgrupp konstateras ha angripits i samband med senaste svärmningen. Alternativt måste ett flertal grupper av angripna träd, där vardera gruppen bör innehålla minst 5 träd som angripits i svärmningen, ha identifierats. Fällda träd ska oskadliggöras som yngelplats innan skadegöraren hunnit lämna trädet. Fällda träd lämnas inom naturreservatet.

Hotas områdets prioriterade bevarandevärden av annan allvarlig skadegörare, kan liknande åtgärder som ovan övervägas.

Uppföljning och tillsyn

Uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att dokumentera utförda skötselåtgärder, samt att bedöma om dessa leder till att bevarandemålen uppfylls.

Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs regelbundet. Uppföljning av bevarandemålen ska ske genom standardiserade inventeringar.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för att tillsyn sker inom området.

Kostnader och finansiering

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Enligt ovanstående stycken.

Tabell 2. Intervall för genomförande och prioriteringsgrad för åtgärder.

Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prio
Gränsmarkering	Snarast		1
Informationstavlor	Snarast	Se bilaga 2.1	2
Friställning av gamla träd	Snarast, därefter vid behov	1	2
Röjning av klenare träd på Fänsmyren	Snarast	3	2
Röjning/ avverkning av yngre gran	Snarast	2	3
Inhägnad av asp	Vid behov	1	3
Röjning/ avverkning av yngre gran	Vid behov	1,3	3
Friställning av yngre lövträd	Vid behov	2	2
Tillskapande av död ved	Vid behov	2	3
Återställning av hydrologi	Vid behov	3, samtliga	3
Uppmärkning av vandringsled	Vid behov		3
Underhåll av anordningar för friluftslivet	Vid behov		1
Uppföljning av utförda skötselåtgärder	Efter åtgärd	Samtliga	1
Uppföljning av bevarandemål	Minst vart 12:e år	Samtliga	3

Referenser

Bohlin, L. (2015). Kryptogaminventering på Grävlingsberget, Köpings kommun. SLU, Ultuna.

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västmanlands län*. Rapport 2019:10, Dnr: 500-6586-2019. Avdelningen för naturvård.

Länsstyrelsen i Västmanlands län & Skogsstyrelsen 2006. *Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län*. Beslut 2006-04-24, dnr 511-2798-04.

Nitare J. (2019). *Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Skogsstyrelsen. 2023. Roberge, Jean Michel. Skogsstyrelsens signalarter – en komplett förteckning

SLU Artdatabanken (2026) Rödlistade arter i Sverige 2025.

Övriga källor

Lantmäteriets digitala arkiv. Historiska kartor, [Historiska kartor | Lantmäteriet](#)

Pettersson, T. (2023). Inventeringsrapport med delområdesbeskrivningar. Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Riksantikvarieämbetet. Fornsök, <https://app.raa.se/open/fornsok/>.

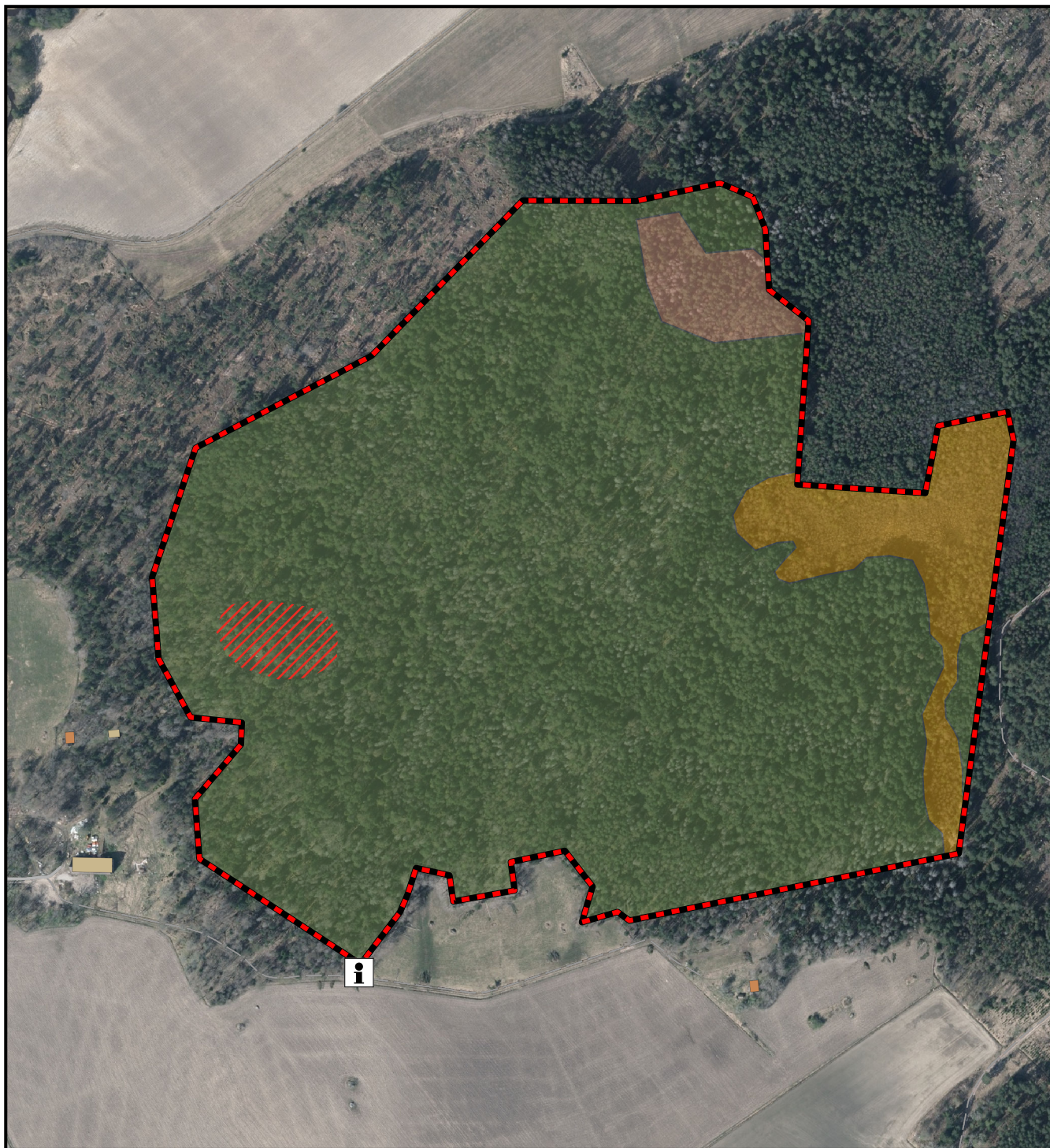
SLU Artdatabanken. Artfakta, <https://artfakta.se/artbestamning/>.

SLU Artdatabanken. Artportalen, <https://www.artportalen.se/>.

Sveriges Geologiska Undersökning. Berggrunds- och jordartskartor, <https://www.sgu.se/produkter-och-tjanster/geologiska-data/>

Bilaga

2.1 Skötselplanekarta

Teckenförklaring

 Förslag på placering av informationstavla

 Plats för fornborg

 Yttergräns för naturreservat

 Skötselområde 1: Gammal barrblandskog

 Skötselområde 2: Yngre barrblandskog

 Skötselområde 3: Fänsmyren och angränsande sumpskogar

0 125 250 Meter

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västmanlands län antingen via e-post; vastmanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västmanlands län, 721 86 Västerås.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vastmanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 90 00. Ange ärendets diarienummer.